



MUINSUSKAITSEAMET

Andry Krass
Eesti Omanike Keskliit
omanikud@omanikud.ee

Teie 30.06.2021 nr KL-1/15

Koopia: Pärnu linnavalitsus
linnavalitsus@parnu.ee

Meie 03.08.2021 nr 1.1-7/2083-73

Pärnu muinsuskaitseala kaitsekorra vastuväited

Lugupeetud härra Krass

Täname Teid koostöö ning arvamuse ja vastuväidete esitamise eest! Käsitleme ettepanekuid järgmiselt:

- 1. Muinsuskaitseamet ei ole kaalunud Pärnu muinsuskaitsealal riikliku kaitse lõpetamist ning arvestatud muinsuskaitsealal asuvate ehitiste omanike õigusega, nõuda põhiõiguse piiramist proportsionaalselt püstitatud eesmärgiga.*

Riikliku kaitse lõpetamist on kaalutud 18.08.2020 Pärnu kaitsekorra töörühma laiendatud koosolekul, kus osalesite ka Teie. Väljavõtte toonase arutelu kokkuvõttest: *Kaitsekorras puudub riikliku kaitse põhjendus, seda peaks eraldi selgitama, miks ei võiks Pärnu arhitektuuripärandit kaitsta näiteks LV läbi üldplaneeringu, kohalikul tasandil. Omanike keskliit ei näe riiklikul kaittsel põhjust, kohaliku elu korraldamisega peaks tegelema KOV. Kohaliku omavalitsusega on varem Muinsuskaitseametil (MKA) olnud haldusleping, et Pärnu linn ise muinsuskaitset korraldaks, kuid see ei toiminud kuigi hästi. Juhul, kui vanalinna mitte kaitsta läbi riikliku muinsuskaitse, oleks vaja sarnased nõuded lisada üldplaneeringusse, praeguses staadiumis pole see enam võimalik. Oluline on nõuete sisu ja nende rakendamisega töötavate ametnike pädevus ja mõistlikkus. Viimase kahe aastaga on koostöö muinsuskaitseametiga oluliselt paranenud. KOVide tasandil puuduvad praegu vajalikud pärandispetsialistid, riiklik tasand hoiab pikemaegset vaadet ja ei ole sõltuv kohalikest poliitikast. Küsimustega on võimalik liikuda Pärnu nõuniku kaudu edasi nn Tallinna komisjoni ja ekspertnõukogusse, kaasata rohkem pädevust. Kohalik nõunik on alati Tallinna komisjoni otsustesse kaasatud, samuti on võimalik selles osaleda omanikel. Kaitse viimine riiklikult tasandilt kohalikele ei pruugi sugugi tähendada suuremaid vabadusi, nt Tallinna puhul on miljööaladel nõudlikkus mõnes asjas suuremgi kui muinsuskaitsealal.*

Pärnu linnavalitsus on kahtlemata võimekas omavalitsus, aastatel 2012-2016 oligi suur osa muinsuskaitseala haldamise küsimustest delegeeritud halduslepinguga linnavalitsusele. Halduslepingu lõpetamisest nähtub, et muinsuskaitseala kultuuripärandi haldamine sellisel kujul ei toiminud. Linnavalitsuse esindajad on olnud kogu kaitsekorra koostamise protsessi vältel kaasatud töögrupi töösse ning ei ole avaldanud soovi muinsuskaitseala pärandi kaitsega uuesti ise tegelema asuda.

Täiendavalt arutlesime teema üle ka kirjalikult peale 18.08.2020 koosolekut. Saatsite 21.09.2020 koos teiste Pärnu kinnisvara-arendajatega kirja, milles märkisite, et kaitsekorra kehtestamise alusel puudub põhjendus. Selgitasime, et eelnõus viidatud Muinsuskaitseaduse paragrahv 91 lg 1 on muinsuskaitseala kaitsekorra kehtestamise juriidiline alus, mis nõuab uue kaitsekorra koostamist peale uue seaduse kehtima hakkamist. Sisulise põhjenduse, miks kehtiv Pärnu muinsuskaitseala endiselt muinsuskaitsealaks jätta, lubasime lisada kaitsekorra seletuskirja, mida on ka tehtud (seletuskirja punktis 2, lk 2-7).

Samuti arutati muinsuskaitseala kaitse lõpetamise küsimust Muinsuskaitseametit nõustavate eksperdinõukogude ühisel koosolekul (09.02.2021 – osalesid ehitismälestiste, arheoloogiamälestiste ja maastikuarhitektuuri eksperdinõukogud). Kõikide asjassepuutuvate eksperdinõukogude ühine seisukoht oli, et Tartu, Pärnu ja Kuressaare puhul ei ole põhjust kahelda, et need peavad olema jätkuvalt riikliku kaitse all, kuna vastavad kõikidele muinsuskaitsealaks olemise kriteeriumitele.

Nimetate vääraks kaitsekorra eelnõu seletuskirjas esitatud seisukohti, mille kohaselt ei ole Pärnu vanalinna kaitsekorra regulatsiooni eesmärgi täitmiseks muid vähemalt sama efektiivseid, kuid isikuid vähem koormavaid meetmeid, ning et Pärnu linna kaitse all oleva miljööväärtusliku hoonestusala puhul ei ole võimalik rakendada kultuuriväärtuste kaitseks muid meetmeid peale ehitusseadustikuga sätestatust (sh puudub alus nõuda ehitiste uuringuid, koostada enne projekteerimist muinsuskaitse eritingimusi või võrreldava põhjalikkusega kultuuriväärtusi kaitsvat dokumenti, nõuda eelprojektist täpsemat restaureerimisprojekti või muinsuskaitsealalise järelevalvega võrreldavat järelevalvet tööde ajal), põhjusel, et suur osa Pärnu vanalinna kinnistutest on (ka ilma muinsuskaitsealata) arheoloogia-ja ehitismälestistena riikliku kaitse all.

Ainsa põhjendusena, miks muinsuskaitseala on ebavajalik, on kirjas välja toodud, et Pärnus on ka arheoloogia- ja ehitismälestised. Selgitame, et suurt osa muinsuskaitsealast katvad pindalalised mälestised „Asulakoht“ (reg nr 11793) ja „Pärnu linnakindlustused“ (reg nr 16677) ei kaitse ajaloolist hoonestust ega linnaruumi. Arheoloogiamälestis „asulakoht“ kaitseb ainult keskaegse Uus-Pärnu linna maa-aluseid jäänuseid ja kultuurikihti. Mälestis „Pärnu linnakindlustused“ kaitseb Pärnu linnakindlustuste osaliselt maa all, osaliselt maa peal säilinud osasid, ning ei reguleeri samuti mälestise peale ehitatud kultuuriväärtuslikku hoonestust, haljastust, linnaruumi elemente jms, mida saab teha läbi muinsuskaitseala. Lisaks pindalalistele mälestistele, mis alal paikneva hoonestuse kaitsmisega kuidagi seotud ei ole, on Pärnu muinsuskaitsealal mälestistena kaitse all 37 hoonet – see on Pärnu ajaloolisest hoonestusest väga väike, mitte suur osa. Mälestiste paiknemine muinsuskaitsealal ei muuda muinsuskaitseala kaitseriiki ebavajalikuks – nende puhul ei ole täielikku kattuvust eesmärkides.

Mälestiste paiknemine muinsuskaitsealal ei tee muinsuskaitseala ebavajalikuks – vastupidi, tihe mälestiste ja muude väärtuslike ehitiste kõrge kontsentratsioon alal on üks muinsuskaitseala kriteeriume: *mälestiste ja/või väärtuslike ehitiste ja muude inimõlul kujunenud objektide kontsentratsioon maa-alal – ajalooliselt väljakujunenud arhitektuuritraditsiooni (arhitektuuristiil, ehitusmahud ja nende liigendus, ehitus- ja viimistlusmaterjalid, arhitektuursed ja linnaruumi elemendid ning väikevormid) domineerimine maa-alal.* (Määruse „Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklassid“ §9 lg 2).

Muinsuskaitseala riiklik kaitse ei piira muinsuskaitsealal asuvate ehitiste omanike õigusi ebaproportsionaalselt. Omandiõiguse piiramine on lubatav juhul, kui see on vajalik ja mõeldukas avalikes huvides vajaliku eesmärgi saavutamiseks. Muinsuskaitseadus (*MuKS*) ja uus kaitsekord, nii nagu ka kehtiv Pärnu vanalinna ja kuurordi muinsuskaitseala põhimäärus (*põhimäärus*), seavad eesmärgiks olemasolevate väärtuste säilimise Pärnu muinsuskaitsealal.

Muinsuskaitseala kinnistute omanikele kohustus tegevusi kooskõlastada Muinsuskaitseametiga kohaldub ühetaoliselt. Amet otsustab kavandatavate tegevuste lubatavuse üle kaalutusõiguse alusel, ehk hindab kavandatavat tegevust konkreetses olukorras ja selle võimalikku mõju kaitstavale keskkonnale. Kaalutusõigusega on tagatud, et omandiõigusele seatavad piirangud – juhul kui neid seatakse – on konkreetses olukorras muinsuskaitsealalise hüvele võimaliku riive ära hoidmiseks vajalikud. Selleks aga, et konkreetsed olukordi saaks hinnata, on vajalik ameti teavitamine ja kaasamine otsustesse, mis realiseerub kooskõlastus- või loakohustuse kaudu. Kooskõlastus- ja loakohustust ei saa pidada ülemäära koormavaks, et tagada võimalus spetsialistidel hinnata kavandatavatest tegevustest tulenevaid mõjusid muinsuskaitsealal kaitstavatele hüvedele.

2. Muinsuskaitseamet ei ole ühitanud muinsuskaitseaduses sätestatud teatise- või loamenetlust ehitusseadustikus või maaparandusseaduses ettenähtud teatise- või loamenetlusega.

Sama teemat arutasime Teiega 18.08.2020 koosolekul, kus selgitasime, et menetlusi on ühitatud nii palju, kui võimalik. Väljavõtte arutelu kokkuvõttest: *Püüdlema peaks võimalikult lihtsa menetluse poole ning ühitlustada menetlused kohaliku omavalitsusega, et vähendada topeltmenetlusi. Seda ongi uue kaitsekorraga tehtud nii palju kui võimalik: vastavalt menetluste tabelile on kõikide C-kategooria hoonete puhul senine loamenetlus asendatud sellega, et Muinsuskaitseamet annab üldjuhul oma kooskõlastuse KOVi ehitusloa või -teatise menetluses. Erandjuhul, kui KOVil menetlus välisilme muutmiseks puudub (nt fassaadi värvimine teist värvi), siis annab MKA tööde tegemise loa tegevuskava alusel. Tegevuskava on projektist lihtsam vabas vormis dokument, mille saab koostada nt ehitaja/restauraator või omanik ise. Samuti on loamenetlusest loobunud kogu kaitsevööndi hoonestuse puhul ning uute hoonete ehitamisel muinsuskaitsealasse (§ 6 lg 1 p 1 ja 2) – needki menetlused on üldjuhul ühildatavad ehitusloamenetlustega. Kaitsevööndis ehitusloa- või teatisekohustuseta ehitise püstitamisel tuleb MKA-t teavitada vastavalt muinsuskaitseadusele. Paraku ei ole võimalik ühildada ehitusloa ja MKA luba ajalooliste väärtuslike hoonete (A ja B) restaureerimise puhul: ehitusluba antakse eelprojekti alusel, restaureerimiseks on tihti vaja detailitäpsemat läbiprojekteerimist (põhi- või tööprojekti). Samuti ei ole võimalik ehitusloaga määrata tööde ajaks muinsuskaitsealist järelevalvet – järelevalve teostaja nimi pannakse MKA tööde teostamise loale ja see on oluline nii tööde kvaliteedi tagamiseks kui hiljem järelevalve hüvitamiseks omanikule.*

Ehitusseadustik (EhS) ja muinsuskaitseadus on harmoneeritud (Vt MuKS § 1 lg 2) ja võimaldavad hõlmata Muinsuskaitseameti ühe menetluse raames. Muinsuskaitseamet osaleb kooskõlastuse andjana projekteerimistingimuste eelnõule (EhS § 31 lg 3) või ehitusloa menetluses (EhS § 42 lg 7). Ka planeerimismenetluses (vt planeerimisseaduse § 74 lg 6, § 124 lg 8) osaleb Muinsuskaitseamet muinsuskaitse eritingimustele ning planeeringule kooskõlastuse andjana. Muinsuskaitseameti kooskõlastus on menetlustoiming ning see koormus ei saa huvitatud isiku jaoks olla suurem Päästeameti, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ja/või Keskkonnaameti menetlustoimingust – reeglina saadetakse eelnõu kooskõlastamiseks neile üheaegselt. Muinsuskaitseametiga suhtleb pigem menetlust läbi viiv kohalik omavalitsus ning mälestise või muinsuskaitsealal asuva ehitise omaniku suhtlus piirdub pigem kohaliku omavalitsusega. Kehtiv õigus ei kohusta huvitatud isikut pöörduma eraldi Muinsuskaitseameti poole planeerimismenetluses ega ehitusloamenetluses.

MuKSi regulatsioon erineb EhSist küll selle poolest, et võimaldab mälestisel või muinsuskaitseala hoonel tööde tegemise luba anda põhiprojekti olemasolul. Seda nõuet ei saa pidada topelt bürokraatiaks, sest ehitamine kooskõlastatud põhiprojekti alusel on norm ning kultuuriväärtusliku objekti väärtus seisneb reeglina ka detailides. Väheses täpsusastmega eelprojekti alusel ehitamisel ei ole tagatud väärtuste säilimine põhiprojektiga võrreldaval määral ning seega on põhiprojekti nõudmise võimalus põhjendatud ja vajalik.

Oma 21.09.2020 kirjas tegite ettepaneku eemaldada kaitsekorra § 5 lg-st 3 välja sõna „üldjuhul.“ (See punkt käsitles toona kaitsevööndisse ehitamist, mis oli üldjuhul ühitatud ehitusloamenetlusega, kuid erandjuhul Muinsuskaitseadusest tuleneva teavituskohustusega. Praeguseks on sellised menetlusi käsitlevad punktid kaitsekorra eelnõust eemaldatud, et mitte korrata seadusest tulenevaid nõudeid).

Peale 2020. a arutelu ja kirjavahetust oleme täiendavalt ühildanud kogu kaitsevööndi loamenetluse ehitusseadustikuga, st kaitsevööndisse ehitamisel annab eelnõu kohaselt Muinsuskaitseamet ainult oma kooskõlastuse ehitusloa- või teatise menetluses. Selguse huvides loobusime leevendusega teavituskohustusest kaitsevööndis (eelnõu punkt 7.2.2.). Oleme jätkuvalt seisukohal, et kultuuriväärtuslike hoonete konserveerimisel, restaureerimisel ja

ehitamisel (A- ja B kaitsekategooria) ei ole võimalik loamenetlusi ehitusseadustikuga täielikult ühitada, kuna see seaks ohtu nende kultuuriväärtuse säilimise. Küll aga on kaitsekorruga ühitatud loamenetlused kõikide C-kaitsekategooria hoonete, uute ehitatavate hoonete ja kaitsevööndi hoonete puhul, mis toob võrreldes seni kehtiva põhimäärusega kaasa väga olulise menetluskoormuse vähenemise.

Lisaks on leevendusega p 7.1.3 ühitatud Muinsuskaitseameti raielood ja hooajaliste ehitiste püstitamise load kohaliku omavalitsuse vastavate loamenetlustega. Selles sätestatakse, et Muinsuskaitseameti tööde tegemise luba ei ole nõutav raietöödeks ja hooajalise ehitise püstitamiseks juhul, kui kohalik omavalitsus on kooskõlastanud Muinsuskaitseametiga raieloa või hooajalise ehitise püstitamise loa.

Väidate, et *eelnõu koostajad on seda suunist [loamenetlusi ühitada] eiranud, jättes sealjuures oma tegevusetuse selgitamata*. Leiame, et eelnõu koostamisel on loamenetluste ühitamisega tegeletud võimalikult palju ning seda on ka eelnõu seletuskirjas selgitatud (eelkõige p 4.4., p 7.1.1. ja 7.1.3 juures).

3. Muinsuskaitseamet on eelnõu ettevalmistamisel rikkunud oluliselt muinsuskaitseaduses sätestatud menetluskorda.

Oleme selles küsimuses vastanud Teile põhjalikumalt (Tartu kaitsekorra kontekstis) kirjaga 21.05.2021 nr 1.1-7/2083-26 andes teada, et oleme omanikud kaasanud eelnõu koostamisse muinsuskaitseadusega kooskõlas, sh kaasates omanikud eelnõu ettevalmistavasse protsessi nii erinevate koosolekute kui ümarlaudade raames. Muinsuskaitseaduse § 16 lg 2 sätestab, et kui enne mälestiseks või muinsuskaitsealaks tunnistamise menetluse algatamist arvamuse küsimisega kaasneks ülemäärane halduskoormus, võib asja või maa-ala piiresse jääva kinnisasja omaniku arvamuse jätta küsimata, kui omanike arv on suurem kui 100.

Sellest hoolimata kaasasime eelnõu ettevalmistavas faasis omanikke ja kohalikku kogukonda teabepäevade kaudu (21.08.2019, 02.02.2020 ja 13.12.2020). Lisaks kaasati ettevalmistusprotsessi Keskkonnaamet (arutelu 05.02.2020), muinsuskaitseala suurkinnisvaraomanikud ja arendajad (laiendatud töörühma arutelu 18.08.2020), Pärnu linnavalitsus (laiendatud töörühma arutelu 09.09.2020), linnavalitsuse ametkonnad (laiendatud töörühma arutelu 23.09.2020), Muinsuskaitseameti ehitismälestiste eksperdinõukogu (28.09.2020), maastikuarhitektuuri eksperdinõukogu (16.11.2020), arheoloogia-, ehitismälestiste ja maastikuarhitektuuri eksperdinõukogud ühiselt (08.02.2021), Arhitektide liit (26.03.2021), Pärnu linnavolikogu planeerimiskomisjon (08.03.2021), Pärnu linnavolikogu (18.03.2021), Pärnu linnavolikogu piirkondliku arengu komisjon (31.03.2021) ja Icomos (05.05.2021).

Avalike teabepäevade kohta avaldati info Pärnu Postimehes ja Muinsuskaitseameti kodulehel ning edastati info kinnisvaraomanike e-posti aadressidele. Vastavalt haldusmenetluse seadusele (HMS) tuleb haldusmenetlus viia läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt ning HMS § 5 lõike kohaselt on haldusorganil õigus valida menetlustoimingute vorm, kui seaduse või määrusega ei ole sätestatud teisiti. Võttes arvesse Pärnu kehtiva muinsuskaitseala elanike rohkust ning asjaolu, et muinsuskaitsealale jäävate kinnistute omanike õigusi ei olnud kavas mitte täiendavalt piirata, vaid valdavalt leevendada, tehti valik toodud lahenduse kasuks. Eraldi tähitud kirjadega teavitati kõiki neid omanikke, kelle hoonete osas piirangud võrreldes senistega suurenevad.

4. Muinsuskaitseamet soovib kehtestada suurele osale hoonetest võimalikest suurimad omandiõiguse piirangud, ilma kaitstavat objekti tuvastamata ja selle olemasolu kohta kinnitust omamata.

Selgitame, et oleme inventeerinud kõik muinsuskaitsealal olevad hooned ja nende väärtuslikud interjöörid varasemalt teada oleva info (arhiiviallikad: uuringud, ehitusprojektid, tööde load jms), töörühma liikmete pikaajalise töökogemuse ning paikvaatluste alusel. Kaitsekategooria täpsustamiseks on maakonnanõunikud külastanud hoonete interjööre, mille puhul oli arhiiviandmete ja varasemat kogemuse alusel kahtlus, et neis ei pruugi olla säilinud väärtuslike interjöörielemente, ehkki osad arhiiviallikad on sellele viidanud. Hoonete inventeerimise käik on dokumenteeritud [inventeerimisaruandena](#).

Määrus nr 23 ei anna juhust läbi viia iga hoone paikvaatlus. Selline paikvaatlus oleks olnud ka ülemäärane halduskoormus nii töörühma liikmetele kui omanikele. Lisaks ei oleks selline paikvaatlus andnud ka paremaid tulemusi, sest koha peal interjööridega tutvumine ei anna vastust küsimusele, kas tapeedikihhi või kipsplaadi all võib leiduda väärtuslike interjöörielemente. Oleme seisukohal, et inventeerijate ja töörühma antud hoonete kaitsekategooriad on vastavuses nii muinsuskaitseaduse kui määrusega nr 23.

Hoonetele kaitsekategooriat andes on käsitletud hooneid terviklikult. Kui hoone ühe korteriomaniku teada ei ole temale kuulavas korteris väärtuslike interjööre säilinud, aga teises korteris või kortermaja ühispinnal (nt kelder, trepikoda, pööning) on, siis on kaitsekategooria antud selle hooneosa järgi, millel on teadaolevalt interjöörielemente säilinud. See tähendab, et kui hoone paikvaatlusel tuvastati väärtuslikud interjöörid trepikojas ja mõnes korteris, ei ole olnud vajalik paikvaatlust läbi viia kõigis korterites, kuna hoone kaitsekategooria määramiseks vajalik tõestus, on juba tuvastatud.

Lisaks on olnud omanikel võimalik nii 13.12.2020 avalikul üritusel kui avaliku väljapaneku jooksul teada anda, et nende hoones on või ei ole säilinud ajaloolisi interjööre, mistõttu nende hoonele määratud kaitsekategooriat tuleks tõsta või langetada. Avaliku väljapaneku jooksul on laekunud üksikuid ettepanekuid kaitsekategooria muutmiseks, töörühm on ettepanekuid kaalunud 15.07.2021 koosolekul ja on mõnede muudatusettepanekutega nõustunud. Kaitsekorra eelnõu avatud menetluse mõte ongi see, et selguks asjaolud, mis eelnõu ettevalmistavatel ametnikel ja ekspertidel on jäänud välja selgitamata. Lõplik lahendus sünnib menetluse käigus.

Kehtiva põhimääruse kohaselt on kõik ehitised käsitletud A-kaitsekategooria rangusega. Töörühm on varasemale infole tuginedes, osaliselt paikvaatlusi läbi viies ning avatud menetluse käigus esitatud ettepanekute alusel jõudnud tulemuseni, et Pärnu muinsuskaitsealal on ainult 26-l hoonel A-kaitsekategooria väärilisi ajaloolisi väärtuslike interjööre. Muinsuskaitseaduse määrus nr 23 ei näe ette A-kaitsekategooria hoonete interjöörielementide dokumenteerimist. Seda tehakse vajadusel muinsuskaitse eritingimuste koostamisel restaureeritavate hooneosade kaupa. 26 hoonet on väga väike osa muinsuskaitseala hoonestusest – üle 800 hoone on liigitatud B- ja C-kaitsekategooriatesse. Leiame, et A-väärtusklassi andmine vähestele teadaolevat säilinud kõrge kultuuriväärtusega siseruumidega hoonetele on kooskõlas muinsuskaitseadusega ning proportsionaalne.

Selgitame, et peale 1991. aastat ehitatud ehitistele on määratud B-kaitsekategooria ainult üksikute juhitudel, kui tegemist on kõrge arhitektuuriväärtuse ja keskkonda rikastavate ehitistega. Peale 1940. aastat loodud hoonete kaitsekategooriate määramisel on konsulteeritud Eesti Arhitektide Liiduga, nende ettepanekud uuema arhitektuuri kaitsmiseks olid kohati

rangemadki kui inventeerijatel ja töörühmal. Määrus 23 ei sea nõuet, et peale 1991. a ehitatud hoonete kultuuriväärtust peaks põhjendama vanematest hoonetest erinevalt – muinsuskaitseala koosneb paljudest kihistustest ning ka uuemate hoonete puhul arvestatakse kaitsekategooria määramisel arhitektuuriväärtust, linnaehituslikku mõju, vanust, haruldust, tüüpilisust, autentsust ja sümboolset tähendust. Seni kehtinud põhimääruse järgi ei olnud uuemate hoonete osas mingeid leevendusi – st vanalinna alal olid need kõik võrdsed A-kaitsekategooria hoonetega ning villade alal B-kaitsekategooria hoonetega.

5) Kompromiss, mille Muinsuskaitseamet sõlmis Pärnu linnaga Rannapargi muinsuskaitseala koosseisu jätmiseks, kinnitab, et amet on eelnõud menetletud topelt standardite järgi, muinsuskaitseala omanikke ebavõrdselt koheldes.

Selgitame, et muinsuskaitseala omanikke on koheldud täiesti võrdselt. Eelnõu punktis 7.1.3. tehtud leevendus raietööde ja hooajaliste ehitiste loamenetluste ühitamise kohta kehtib kogu muinsuskaitsealal, st kõikide omanike kinnistutel. Punktis 5.4.6. tehtud täpsustus, et hooajalise rannainventari paigaldamist Rannapargis ei pea Muinsuskaitseametiga kooskõlastama, ei ole sisuline leevendus võrreldes erakruntide omanikele kehtivate nõuetega. Erakruntidel ei ole keegi tulnud selle pealegi, et küsida Muinsuskaitseametilt hooajalise inventari (nt batuudi, grilli või aiämööbli) õue toomiseks luba ning sellist nõuet kaitsekorras kirjas ei ole. Rannapargi osas oli ka selliseid tegevusi hakatud Muinsuskaitseametiga kooskõlastama, seetõttu vajas täpsustamist, et see ei ole vajalik. Lisame seletuskirja selgituse, et lisaks pargile ei ole ka erakruntidel tarvis hooajalist inventari kooskõlastada – sellekohased nõuded kaitsekorras ja Muinsuskaitseaduses puuduvad. Loakohustus kehtib tegevustele, mida kaitsekorra eelnõus ning Muinsuskaitseaduses nimetatakse.

6) Muinsuskaitseameti ja muinsuskaitsealal asuvate hoonete omanike vastastikused õigused ja kohustused on eelnõus olulisel määral tasakaalust väljas.

Selgitame, et nõue tööd peatada, kui tööde käigus avastatakse rajatis, tarind, hooneosa, viimistluskiht, arheoloogiline kultuurikiht või muu leid või asjaolu, mida seni tehtud uuringute käigus ei ole dokumenteeritud või millega projekteerimisel või tööde tegemise loa andmisel ei ole arvestatud, on Muinsuskaitseadusest tulenev üldine nõue kogu muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis, samuti mälestistel ja nende kaitsevööndites (paragrahv 60), kaitsekord ei loo selles osas täiendavaid kitsendusi. Nõue on kaitsekorras vaid üle korratud, et rõhutada, et kuigi enamike hoonete puhul on Muinsuskaitseamet loobunud loakohustusest sisetöödel, võib igas hoones ja hoonete all ehituse käigus kultuuriväärtuslikke kihistusi leiduda, selle võimalusega tuleb arvestada ning sellest Muinsuskaitseameti teavitada. Ehituse käigus ilmnevate peidetud kihistuste kohta ei ole võimalik enne ehitamist infot koguda.

Täname, et aitasite kaitsekorra täpsustamisele kaasa! Ootame Teid kaitsekorra avalikule arutelule, et koos läbi arutada Teie ja teiste poolt kaitsekorrale esitatud ettepanekud ja vastuväited ning meie kujundatud seisukohad. **Avalik arutelu toimub 18.08.2021 kell 16.00–18.00 Pärnu Keskraamatukogu (Akadeemia tn 3) esimese korruse saalis.** Arutelust tehakse ka otseülekanne. Avalikul arutelul osalemiseks palume registreeruda hiljemalt 17. augustiks kas [internetis](#) või helistades kohalikule Muinsuskaitseameti Pärnumaa nõunikule (Helle-Triin Hansumäe, +372 51916225).

Kaitsekorrale esitatud ettepanekute koondtabel koos neile kujundatud kokkuvõtlike seisukohtade ja korrigeeritud eelnõu ning seletuskirjaga saab tutvuda Pärnu kaitsekorra kodulehel (<https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/parnu-muinsuskaitseala-kaitsekorra->

koostamine) alates **8. augustist**.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Triin Talk
Pärnu kaitsekorra tööühma juht
talk.triin@gmail.com

Helle-Triin Hansumäe
Muinsuskaitseameti Pärnumaa nõunik / Pärnu kaitsekorra tööühma liige ja assistent
helle-triin.hansumae@muinsuskaitseamet.ee